

Sporočilo Taniuga o zračnem prometu na liniji Budimpešta-Beograd-Tirana

Madžarska brzojavna agencija je dne 19. maja leta 1949 sporočila, da so jugoslovanske oblasti 5. maja brez poprejšnjega obvestila zahtevale, da morajo letala Madžarsko-sovjetskega zrakoplovnega društva, ki obratujejo na zračni liniji Budimpešta-Tirana, pristajati v Beogradu. V tem sporočilu je nadalje rečeno, da zahtevajo jugoslovanske oblasti, v nasprotju z mednarodnimi običaji, od potnikov jugoslovanske tranzitne vize.

V sporočilu madžarske brzojavne agencije se dalje poudarja, da zahteva ni v skladu z madžarsko-jugoslovanskim sporazumom o zračnem prometu, ki je bil sklenjen leta 1947. Poleg tega se v sporočilu navaja, da imajo po tem sporazumu letala madžarskega civilnega letalstva pravico, da v tranzitnem prometu preletavajo jugoslovansko ozemlje in da lahko sama odločajo, če želijo pristati na jugoslovanskih letališčih.

V zvezi s tem sporočilom madžarske brzojavne agencije je Tanjug pooblaščen izdati naslednje obvestilo:

Trditve madžarske brzojavne agencije ne ustreza dejanskemu stanju. Sporazumom iz leta 1947 so predvidene v korist republike Madžarske naslednje zračne linije:

1. Budimpešta-Beograd in obratno.
2. Budimpešta-Zagreb-Zadar in obratno.
3. Budimpešta-Beograd-Sofija in dalje in obratno.

Iz spiska vneprej prešteti linij se vi-

di, da jugoslovanske oblasti niso mogle prekršiti sporazuma iz leta 1947 za letanje letal na liniji Budimpešta-Tirana, ker take linije sporazum sploh ne predvideva.

Vlada republike Madžarske pa se je obrnila na vladu FLRJ s prošnjo, naj se republiki Madžarski naknadno odobri linija Budimpešta-Tirana. Vlada FLRJ je ustregla tej prošnji vlade republike Madžarske in ji odobrila navedeno linijo, pogoje letanja na tej liniji pa določa dodatni protokol z dne 18. aprila 1949. Drugi člen tega dodatnega protokola izrecno predvideva na tej liniji pristajanje letal v Beogradu.

Iz vsega tega je jasno, da jugoslovanski pristojni organi niso prekršili niti sporazuma iz leta 1947, niti dodatnega protokola z dne 18. aprila 1949, ko so opozorili madžarsko letalo, ki je 5. maja 1949 letelo na liniji Budimpešta-Tirana, da se mora spustiti v Beogradu. Omenjeno madžarsko letalo je letelo na podlagi dodatnega protokola, katerega odredbe predvidevajo obvezno spuščanje v Beogradu, ki pa si jih letalo ni pridrževalo ter se vrnilo v Budimpešto. Poslanstvo republike Madžarske je poslalo z noto dne 10. maja, to je 5 dni po letu omenjenega madžarskega letala, madžarskim pristojnim organom pismo, iz katerega se vidi, da si Madžari drugi člen dodatnega protokola po svoje razlagajo.

Iz vsega tega se vidi, da se je pričela vlada republike Madžarske posluževati

linije Budimpešta-Beograd-Tirana še prej, preden sta se obe strani sporazumno dogovorili o tolmačenju odredb dodatnega protokola, kar kaže na to, da sporazum o liniji Budimpešta-Beograd-Tirana sploh še ni bil perfektuiran.

Prav tako niso oblasti FLRJ prekršile mednarodnih običajev s tem, da zahtevajo, naj imajo albanski državljani, ki potujejo čez Jugoslavijo, tudi v letalskem prometu jugoslovanske tranzitne vize. Vlada FLRJ je bila prisiljena izdati te izvzemne ukrepe do Albanije, da zaščiti jugoslovanske državljane v Albaniji. Jugoslovanska vlada je izpala vsa redna sredstva, da bi pripravila albansko vlado, naj izda odhodne vize za 178 jugoslovanskih državljanov in 2 uslužbenca poslanstva FLRJ, katerih repatriacijo onemogoča vlada LR Albanije že več mesecev. Vlada FLRJ je 23. aprila 1949 obvestila vlado LR Albanije, da je prisiljena glede tranzita albanskih državljanov skozi Jugoslavijo izdati izvzemne ukrepe, dokler ne bo albanska vlada izpremenila svojega stališča glede repatriacije jugoslovanskih državljanov iz Albanije.

Vlada FLRJ je aprila leta 1949 sporočila vsem predstavništvom FLRJ, da morajo imeti jugoslovanske tranzitne vize za letalski tranzit skozi Jugoslavijo samo albanski državljani. Potemtakem FLRJ ne onemogoča letalskega prometa čez svoje ozemlje v smeri Albanije in obratno.

Z novimi obveznostmi in doseženimi uspehi v tekmovanju pričakujejo delovni kolektivi II. kongres Zveze sindikatov Slovenije

Glavni odbor Zveze sindikatov Slovenije prejema vsak dan poročila o novih obveznostih delovnih kolektivov, ki so napovedali ali sprejeli tekmovanje v čast II. kongresu Zveze sindikatov Slovenije. Delovni kolektivi pa tudi pošiljajo prva poročila o doseženih uspehih v tekmovanju, ki bodo tudi veliko pripomogla k čim boljši izpolnitvi petletnega plana.

Delavci železarnice v Guštanju so na sestanku sprejeli celo vrsto obveznosti na čast II. kongresu ZSS. Tri brigade v livarni in več delavcev je sprejelo individualne obveznosti. V martinarni se je brigada Krista Černjaka zavezala, da bo napravila skladišče za spraviljanje surovini, ki jih potrebuje elektropec. V čistilnici sta se Pavel Medvešek in Karel Pogorevcnik zavezala, da bosta očistila 10 ton odpadkov. Dalje so se zavezali Gerdelj, Ferlin, Stanko Pogorevcnik, Jožef Enci in brigade Trupa Blažiča, Ciferja in Adam Stefke, da bodo podvojili napore za večjo proizvodnjo. V oddelku podkev bosta brigadi izdelali 520 podkev več. Individualne obveznosti so še sprejeli brigade in posamezniki v klavirni in oddelku za osi, v valjarni in mehanski delavnici kakor tudi v industrijski šoli.

Delavci v železarni v Storah dnevno presegajo plan za 3%. Ravno tako ga presegajo v martinarni in šamotarni. V livarni so zboljšali organizacijo dela in deli v nedeljo prostovoljno, da bi bil polletni plan čim bolj izpolnjen. Zidari so se zavezali, da bodo do kongresa položili venec na stavbi nove metalurške šole. Z delom tako hitro napredujejo, da bodo do obveznosti verjetno izpolnili že do rojstnega dne maršala Tita.

V tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici so vsi obrati presegli dnevni proizvodni plan za 7%. Neupravičene izostanke so znižali na 0,9%.

Oddelek za tekmovanje pri GO ZSS je prejel tudi prva poročila o uspehih tekmovanja v železarni na Jesenicah. V kamnolomu so napravili 131 nadur pri nalaganju kamenja. V hladni valjarni so zložili 152 ton surovega materiala in tako presegli obveznost za 52%. Obveznosti v nadurnem delu izpolnjujejo tudi brigade v žičarni in brigadi ključavničarjev kakor tudi posamezni delavci. Brigada v opekarh skoraj vsak dan presegajo plansko nalogo. Velik uspeh so imeli v mehanski delavnici Javornici III. Brigadir Rozman in Emil Ažman sta 3 dni pred rokom montirali električne naprave pri novem žerjavu. Prav tako je brigada Ivana Torija opravila delo pred rokom.

V tovarni emajlirane posode v Celju so sprejeli individualne obveznosti oddelki in posamezniki. Obveznosti, ki so jih sprejeli posamezniki in celi oddelki, bodo

v veliko pomoč tovarni, da bo izpolnjen polletni plan. Nekateri oddelki so se zavezali, da bodo izdelali raznih predmetov tudi več tisoč ton, kakor to določa plan.

Tekmovalne obveznosti je sprejela tudi sindikalna podružnica Batuje. Tekmovali bodo za izpolnitev polletnega plana in deli prostovoljno pri gradnji zadrzne doma.

Pred II. kongresom ZSS tekmujejo tudi kmetijski delavci na državnih posevstvih, in sicer, da bi bila čimprej in bolje opravljena vsa potrebna dela na polju, dalje pri delih v vinogradništvu, živinoreji itd. Tekmovalne obveznosti so sprejeli naslednji delovni kolektivi: sindikalna podružnica državnega posestva Ravne pri Postojni, člani sindikalne podružnice državnega posestva Gornja Radgona, ki so že precejšen del obveznosti tudi izpolnili. Tekmujejo tudi na državnem posestvu v Jeruzalemu, v Černeli-Česeniku pri Kamniku, delavci posestva v Ložah pri Vipavi in svinogojstvo v Ptujju. Tekmovanje so tudi sprejeli na državnem posestvu v Ozeljanu, na posevstvih v Kočevju, v vrtinariji v Ptujju in na državnem posestvu v Sošanju. Tekmujejo tudi člani sindikalne podružnice srednje kmetijske šole v Mariboru in državne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Delavci opekarne v Radgoni so sprejeli poleg drugega tudi obveznost, da bodo povečali proizvodnjo zidakov za 8% in strešnikov za 4%. Člani sindikalne podružnice gradbenega podjetja za ceste LRS v St. Lovrencu na Pohorju bodo med drugim uredili naselje za 220 ljudi. Za čim boljše izpolnitev plana in organizacijsko udržitve sindikata in kulturno-prosvetnega dela tekmujejo še pri podružnici Ograd v Kočevju in delovni kolektiv Gradisa v Sošanju. Dalje tekmujejo v Velenju pri gradnji samskega doma in delavskega naselja.

Za čim boljše izpolnitev plana tekmujejo v lokalnih podjetjih v Mariboru v mestni obrtni delavnici v Ptujju, v »Karusoriji«, Ljubljana, krajevni industriji, Prestranek, krajevni industriji, Čerčnica, v apnenici »Rdeča zvezda«, v kamnolomu pri Gorici itd. Delovni kolektiv tovarne perila v Slovenski Bistrici se je med drugim zavezal, da bo napravil 5000 prostovoljnih delovnih ur pri gradnji zadrzne doma.

V papirnici Vevče so se delavci zavezali, da bodo presegli dnevni plan za 4%. Od 16. do 18. maja pa so ga presegali od 16% do 20% in v brusilnici za 18%.

Kolektiv ključavničarjev v hrastniški steklarni se je zavezal, da bo gradil motorno hladilno peč za ohlajevanje stekla, da bi se zmanjšal lom stekla.

Zvezna vlada določila znatno pomoč za oškodovance ob poplavi v Beogradu

Beograd, 22. maja. Zvezna vlada je določila na predlog maršala Tita iz svojega rezervnega fonda izvršnem odboru ljudskega odbora mesta Beograda 30 milijonov din v denarju in materialu za pomoč onesrečenim oškodovancem zaradi poplave, ki je bila 18. maja letos v Beogradu. Za tekstilno blago, obutev, posteljino in posodo so dali poleg redne preskrbe povprečno po 400 točk na gospodinjstvo. Točke bo razdelil izvršni odbor ljudskega odbora mesta Beograda po dejanski škodi, ki so jo utrpela posamezna gospodinjstva. Poleg tega so dali denarno pomoč po 15.000 din povprečno na vsako poškodovano gospo-

dinstvo. Tudi te vsote bo razdelil IO LO mesta Beograda po dejanski oškodovanosti posameznih gospodinjstev. Za popravilo poškodovanih posolij je dobil IO LO mesta Beograda gradiva v vrednosti 10 milijonov din. Ta material bo IO LO mesta Beograda razdelilo deloma neposredno oškodovanim gospodarstvom, deloma pa bo sam opravil popravila po svojih gradbenih podjetjih.

Istoačasno je sklenila zvezna vlada na predlog maršala Tita, dati poškodovanim industrijskim podjetjem republiškega in lokalnega pomena za popravila gradivo poleg že določenih kvot v osnovnih planih.

Pred zasedanjem Sveta zunanjih ministrov

V ponedeljek 25. maja se v Parizu sestane Svet zunanjih ministrov, ki bo na svojem zasedanju obravnaval nemško vprašanje v celoti in s tem v zvezi tudi vprašanje valute v Berlinu. Zunanji ministri ZDA, Velike Britanije in Francije so se sestali na predhodnih razgovorih, medtem ko so njihovi namestniki razpravljali o skupnem stališču zahodnih velesil že ves teden.

Svet zunanjih ministrov se je zdaj sestel 25. decembra 1947 v Londonu, ki je razpravljalo o vprašanju Nemčije. Tedajni ameriški zunanji minister Marshall, čigar stališče sta podprla tudi francoski in angleški zunanji ministri, je dal povod za prekinitve dela s tem, da je odklonil plačevanje nemških reparacij Sovjetski zvezi iz tekoče nemške industrijske proizvodnje. Pot za sedanjim sestankom Sveta zunanjih ministrov je utrl sporazum v New Yorku, ki so ga sklenili predstavniki prizadetih štirih velesil. Na osnovi tega sporazuma so bile 11. maja v Berlinu ukinjene medsebojne prometne in trgovske omejitve, medtem ko bo o vprašanju enotne valute v Berlinu — kar je bilo doslej kamen spotike v razgovorih o berlinskem vprašanju — razpravljali Svet zunanjih ministrov.

Predstavniki štirih velesil se v New Yorku niso prvič razgovarjali o berlinskem vprašanju. Z 2. avgusta in septembra 1948 sta Stalin in Molotov s predstavniki zahodnih velesil razpravljala o tako imenovani »berlinski blokad«. Razgovori med štirimi poveljniki Berlina o praktični izvedbi načelnega sporazuma, sklenjenega 30. avgusta v Moskvi, o ukinutju prometnih in trgovinskih omejitev ter uvedbi sovjetske okupacijske marke kot enotne valute v Berlinu pod nadzorstvom štirih velesil, pa tedaj niso rodili uspehov. Še preden so zahodne velesile berlinsko vprašanje v nasprotju z Ustanovno listino OZN predložile Varnostnemu svetu, je bil na neuradnih pogajanjih dvoje dosežen sporazum. Vendar so tudi drugi sporazum predstavniki zahodnih

velesil v zadnjem trenutku zavrgli in ga proglasili za neveljavnega.

V znanem razgovoru z ameriškim novinarjem Kingsburym Smithom je generalisim Stalin med pogoji za ukinitev prometnih in trgovinskih omejitev v Berlinu navedel tudi zahtevo, da zahodne velesile odložijo ustanovitev ločene separatne zahodnonemške države do sestanka Sveta zunanjih ministrov, medtem ko vprašanja enotne valute v Berlinu ni več omenil. Sporazum v New Yorku pa je bil dosežen, čeprav zahodne velesile niso privolile v to zahtevo, temveč nasprotno celo pospešile ustanavljanje zahodnonemške države. Prav v zadnjih dneh je lutkovni zahodnonemški parlamentarni svet v Bonnu izglasoval »ustavotvorno zahodnonemške države, ki so jo takoj odobrili trije zahodni guvernerji.

Bivši vrhovni poveljnik sovjetskih okupacijskih čet v Nemčiji maršal Sokolovski je lani izjavil predstavnikom nemškega tiska: »Najgloblji vzroki berlinske krize so v politiki razkola Nemčije, ki jo vodijo zahodne sile. Če bi zahodne sile ne vodile take politike, bi ne bila mogoča ne berlinska ne kaka druga »kriza« v nemških zadevah.« Če kritično preučimo položaj, ki je nastal z ukinitvijo tako imenovane »berlinske blokade«, vidimo, da je sporazum v New Yorku »blokada« sicer ukinil in omogočil sklicanje Sveta zunanjih ministrov, ni pa odstranil tistih vzrokov, zaradi katerih je prišlo do »berlinske krize«. Sedaj je naloga Sveta zunanjih ministrov, da te vzroke preuči in jih odstrani.

Brez dvoma je bližnje zasedanje Sveta zunanjih ministrov izredno pomembno. Vprašanje Nemčije je v današnjih pogojih preizkusni kamen odnosov med dvema taboroma. Zato nudi pariški sestanek štirih zunanjih ministrov tudi možnost za ureditev sovjetsko-ameriških odnosov. Stališča obeh taborov o raznih spornih vprašanjih so sicer dobro znana, niso pa znane stič-

Albanska vlada onemogoča repatriacijo naših državljanov

Naša vlada je zato sklenila, da ne bo več izdajala tranzitnih vizumov albanskim državljanom

Naše oblasti so 5. maja opozorile posadko madžarskega letala, ki je letelo na progi Budimpešta-Beograd-Tirana, naj pristane v Beogradu, kot to določa poseben protokol med našo in madžarsko vlado in kar velja za vsa letala, ki vršijo promet na tej progi. Posadka madžarskega letala se pozivu ni odzvala, marveč se je letalo vrnilo v Budimpešto. Ta dogodek je izkoristila madžarska brzojavna agencija ter 19. maja obtožila naše oblasti, da so ravnale proti mednarodnim predpisom in da ne spoštujejo mednarodnih običajev, ko zahtevajo, da morajo imeti vsi potniki, ki potujejo čez jugoslovansko ozemlje, jugoslov. tranzitne vize.

Madžarska brzojavna agencija je tudi tokrat, kot po navadi, vsot staver napačno prikazala ter poizkušala naveden primer izkoristiti za gonjo proti Jugoslaviji. Naše zahteve, da morajo imeti letala, ki letijo iz Budimpešte v Tirano in pristajajo na našem ozemlju, kakor tudi te zahteve, da morajo imeti albanski državljani jugoslovanske tranzitne vize, ne nasprotujejo nobenim predpisom in mednarodnim običajem, temveč bazirajo na posebni pogodbi in sklepu naše vlade. V posebnem protokolu, ki je bil 18. aprila leta 1949 podpisan med našo in madžarsko vlado, se izrecno predvideva, da morajo letala, ki vršijo promet na liniji Budimpešta-Tirana pristajati v Beogradu. Posebni ukrepi, ki so bili izdati glede albanskih državljanov, so le posledica sovražnih postopkov albanske vlade do naših državljanov v Albaniji. Albanska vlada namreč ne dovoli našim državljanom repatriacije iz Albanije, zaradi česar je bila zadnjokrat opozorjena aprila t. l. Če albanska vlada ne bo spremenila svojega stališča do jugoslovanskih državljanov — se v opozorilu poudarja — bo jugoslovanska vlada izdala posebne ukrepe proti Albancem, ki potujejo preko Jugoslavije. To je samo zaščitni ukrep, ki so ga naše oblasti morale izvesti, da bi albansko vlado ponovno opozorile na njeno sovražno zadržanje do naših državljanov v Albaniji.

Ministrstvo za zunanje zadeve Jugoslavije in jugoslovansko poslanstvo v Tirani sta večkrat opozorili albansko vlado, naj ne ovira jugoslovanskih državljanov, ki se želijo vrniti v Jugoslavijo. Naši državljani, med katerimi je največ Šiptarjev iz Kosova in Metohije, so odločno zahtevali, da jih repatriirajo v Jugoslavijo. Albanske oblasti so se trudile, da bi preprečile repatriacijo s tem, da so v začetku zavlačevale z izdajanjem viz, pozneje pa so izvajale na jugoslovanske državljane javni pritisk, da bi jih odvrnile od njihovega namena. Toda, ko so naši državljani vztrajno zahtevali svojo repatriacijo in ko je naša vlada v svojih notah zahtevala od albanskih oblasti, da se jim omogoči izselitev, je nenadoma izšel zakon o državljanstvu, ki je stopil v ve-

ljavo leta 1946. S tem zakonom so informbirojevski privrženci v Albaniji poizkušali dokazati, da so naši državljani, ki so glasovali za ustavodajno ekupščino 2. dec. 1945, avtomatično postali albanski državljani. Jasno je, da na tako samovoljno tolmačenje zakona — ki je bil sprejet po volitvah in ki ga niso mogli uporabiti pri jugoslovanskih državljanih, ker ti niso izgubili jugoslovanskega državljanstva, naša vlada ni mogla privoliti. Zato je opozorila albanske voditelje, da ne bo priznala nasilne podelitve albanskega državljanstva jugoslovanskim državljanom. Toda navzlic vsemu albanske oblasti niso spremenile svojega stališča in še do danes niso izdale viz 178 jugoslovanskim državljanom in za dva nameščenca poslanstva FLRJ v Tirani. Naše oblasti so v svoji noti dne 23. aprila, ki so jo poslale ministrstvu za zunanje zadeve Albanije, ponovno zahtevale, da se izdajo vize ostalim jugoslovanskim državljanom v Albaniji in diplomatskim uslužbencem.

Na vse zadeve in note naših oblasti

Diplomacija albanskih informbirojevcev

Albanski informbiroš si na vse načine izmišljajo, kako bi čimbolj škodili Jugoslaviji. Ko so izčrpali v svojih napadih na Jugoslavijo že vse registre možnosti, so pred nekaj dnevi »obogatili« zgodovino mednarodnih odnosov še z novim originalnim enverovskim diplomatskim prijemom.

11. maja je naša vlada izročila vladi LR Albanije protestno noto, v kateri zahteva, da se ukrajeni čoln in vojak, ki so jih Albanci 6. maja ranili na Skadarskem jezeru, vrnejo, tisti pa, ki so iz zasede organizirali napad na čoln, v katerem so bili nosilci Titove štafete, pa pravično kaznujejo. Albanski uradni predstavnik je ta protest tudi sprejel, kakor je to običaj med civiliziranimi državami. Tolklo je bilo vse v redu. Toda sedaj je nastopil trenutek, ko se je hotela izkazati enverovska diplomacija. Ko so Albanci dva dni čuvali našo noto, so jo končno le vrnili — in to brez odgovora!

Kaj so počeli z noto ta dva dni, to je njihova stvar. Ali iz načina, kako so ta problem konec koncev vendarle »rešili«, kaže, da so se v to stvar gotovo vmešali tuji režiserji, ki so poučili diplomatske diletante iz Tirane, da note sploh ne bi smeli vzeti. Ukazali so jim, naj zamejšijo vsak na eno oko in noto vrnejo, kakor da je sploh niso videli. V Tirani so to lekoljo vzel resno in vrnili noto. Da bi pa bili še bolj papeški od samega papeža, so odklonili tudi zahtevo našega predstavnika, da obišče ranjene vojake.

Ko je 19. maja naš predstavnik ponovno zahteval, da se čoln in ranjeni vojak vrnejo, odnosno, da se izda zdrav-

niško poročilo, o stanju vojakov, da se kaznujejo krivci in vrne prizadeta škoda, pa je pomočnik albanskega ministra notranjih zadev enostavno odgovoril, da se »bo že videlo«, »naknadno rešilo« itd.

Ali mislijo enverovski diplomati, da bodo na ta način, da zasmehujejo vse osnovne principe mednarodnih odnosov, enostavno zbrisali škadrski zločin, ali pa veljajo v Albaniji še piratski običaji, pa je zato čoln enostavno postal plen, ranjeni vojaki pa ujetniki. Mogoče tako mislijo v Tirani v svoji provincialni zaslepljenosti? Evo, kam je prišla enverovska družščina.

Navedeni postopki albanskih oblasti kažejo, da te svojevoljno kršijo najosnovnejše pravice naših državljanov v Albaniji.

Enote narodnoosvobodilne armade zmaguejajo na vseh frontah Kitajske

NOA je osvobodila Sian, glavno mesto pokrajine Šensi, dalje Venčou, pomembno pristanišče 300 km južno Šanghaja. Na stran NOA so prešle še štiri Kuomintangove vojne ladje.

Peking, 22. maja. Agencija Nova Kitajska poroča:

Cete NOV Kitajske so osvobodile glavno mesto pokrajine Šensi Sian. Sian je bil prizorišče znanega »šianskega incidenta« decembra leta 1986, ko je bil ujet Čangkajšek. Mesto ima okrog pol milijona prebivalcev in je največje mesto v severozahodni Kitajski ter prometno središče. Sian je ena izmed petih prestolnic stare Kitajske. Na tem področju so ljudske sile osvobodile tudi mesta Šienjang, Hingping in Vukung. Razen tega so osvobodile okolišnji mesti Ličuan in Kienhsien, ki ležita zahodno od Siana. Z osvoboditvijo Siana se je položaj Kuomintangov zelo poslabšal v severozahodnih pokrajnih Kitajski.

Enote narodnoosvobodilne vojske so dalje osvobodile Venčou — pristanišče v

jugovzhodnem delu pokrajine Čekjan. Ob tej priložnosti se je pridružil narodnoosvobodilni vojski polk rednih Kuomintangovih sil in polk »korpusa za vzdrževanje miru«.

Enote 4. operativne armade narodnoosvobodilnih sil so osvobodile Hošengšiao, važno mesto ob progi Hankau-Kanton, 90 milj južno od Vučanga, glavnega mesta pokrajine Hupej. Osvobodjeno je tudi okolišnje mesto Džučang, ki leži zahodno od Klukjangja.

Te dni so prešle na stran narodnoosvobodilne armade Kitajske še štiri Kuomintangove vojne ladje, in sicer ena topovska ladja in tri patrolne ladje. V manj kot mesecu dni se je pridružil narodnoosvobodilni armadi skupaj 52 Kuomintangovih vojniških ladij in večje število obalnih ladij.

MED BRIGADIRJI NA MAČKOVCU

»Kar v Mačkovec, tovarišiča, ne bo ti žal. Pridni so kot mravlje. Naložili so mi precej novih skrbi in dela, pa sem jih kljub temu prav vesel. Dosegli bomo plan. Res, če so brigade tudi drugod tako zagrabile za delo kot pri nas, bo plan kmalu naš.«

Upravnik Gozdne uprave v Planini Slekjo me tako seznanja s frontno brigado v Mačkovicu, kamor sem se namenila. V obsežnih gozdovih vzdolž bive me delata dve brigadi iz Okrajja Postojna. Medtem ko Pivčani, Okrajja in Podnanoišči v Mačkovicu obdelujejo les za izvoz, napravlja brigada na Gradu pri Planini, kjer je več žensk in mladine, drva.

Se tri kilometre po lepi, tlakovani cesti, pa sem pri njih. Sredi dopolne dneva jih seveda ni doma. Intendant Lojze pravkar izgotavlja pred hišo novo klop; kulturnoprosvetni referent Banko pa se odpravlja po harmoniko domov na Bloke. Člani štaba se z vsi domovi trudijo za svoje brigadirje, ki v nemi potitiji v brigadi kot doma. Naj so našli docela zapuščen; do prva dva dneva jim je prišel kar prav, da so jo vsaj nekoliko očedili in uredili za taborišče. Potrebne so jim tudi še mize in klopi. Najlepše so urejena ležišča žensk (ki jih je v brigadi okoli 20) v prvem nadstropju, ki pričajo, kako je mogoče ohraniti tudi v primitivnih pogojih snago in red. Nova socialna referentka, ki je pravkar prila v brigado, se ni zadovoljna, češ da so v brigadi na Planini glede higijene na boljšem. No, sicer pa ostane ona zdaj pri njih: treba bo redneje prijeti za mello, urediti prostor za umivanje, poskrbeti, da bo imel vsak brigadir svoj sedež pri mizi itd.

Ker brigada še ni popolna, pošiljajo z okrajja še vedno nove ljudi. Pravkar je prišla mladinka iz Bukovja, ki pa je hotela na Planino. Njeni da so tam. »Boš videla, zvečer, ko bodo fantje pripeli...« prigravja gospodinja Stana, ko nas ob enajstih odpravi v gozd s kosilom za brigadirje. Močna konja gozdne uprave potrebujeja namreč še dobro uro v gozd, preden dosežemo pas, kjer naznanja obeljeno drevje, da smo bliž brigade. Na glasno povabilo h kosilu, odgovori vriskanje z vseh strani. Tudi se prihajajo, skupina za skupino. Pri delitvi hrane ni nič kakršnega drenja, vsak ve, da lahko dobi še drugič, tretjič in da je še ostaja. Na tako hrano bi se do smrti podpalil, pravi delavec s Prestranka. Ker pa je od pol šestih, ko odidejo na delo, do dvanajstih le malo dolga, bodo uvedli tudi malico; h kruhu bodo dobivali suho meso ali pa marmelado. Danes jim čaka doma tudi že vino, ki se jim bo posebno prilagelo.

Pol litra ga bo dobil vsakdo.

Do dveh je sicer predviden počitek, po navadi pa zapojejo sekire in žage še takoj po kosilu. Tudi danes, ko nagaja dež, jih že zaslišiš. Ko pa začne le preveč liti, se brigadirji začejejo pod šotor. Mladina se je zbrala okoli gozdarja izpod Javornika, tesača Lojza. Toliko pesmi zna na pamet! Pravkar deklamira »Knezov zete« od S. Jenka. Potem pa bodo zapeli. Njemu je namreč zapustila mati na smrtni postelji, ko jo je še takrat pripravil v nasmeh, za doto, da bo vedno vesel in dobre volje. Pod šotorom že vse poje, vodi pa seveda Jože, ki ima najboljši glas. »Le kako bi prišli do pravega pevovodje, pri nas vendar vse poje,« pristopi še 28-letni komendant brigade Jernej in potisne pod stroho sukničje in torbice, ki so jih nekateri pozabili na dežju. Ko predlaga nekdo, da bi povabili Petčka iz Matenje vasi, ki je bil na tečaju in doma že vodi zbor, je že domenjeno: »Peter mora priti.« Ne bodo se zadovoljili le z gostovanji pevskega zbora in godbe iz Postojne, poizkusili bodo tudi sami! Poskrbeti morajo le za luč, da bodo mogli raztegniti dan. Potem bo tudi laže s predavanji, političnimi, strokovnimi in kulturnimi, ki jih imajo na programu. Ljudje bi se radi pogovorili o vlogi OF, zanimaja jih združništvo, strokovne stvari, gozdarstvo v našem planu. S predavanji morajo politeti. Le tako bodo podkrepili delavnost ljudi še z visoko zavestjo o velikem pomenu njihovega dela. Doselej so že imeli predavanja o vlogi OF v NOB. Povabili bodo še koga z okrajja, treba je spregovoriti še o marsičem.

Komandir IV. čete France iz Velikih Blok in pa Andrej iz St. Vida, ki sta med najbolj pridnimi, nas poženeta iz šotora, ker je že zopet nekoliko ponehal. »Kako bomo pa tekinovali?« se slišati njun jezni očitek, ki pa ni več potreben, saj so vsi že na mestu.

Pet čet, ki redčijo gozd na približno 700 m širokem pasu, se vztrajno pomika vse bolj navkreber. Razen V. čete, ki šteje le 12 ljudi, so ostale porazdeljene vsaka na dve skupini, v katerih bosta odsej dva podirala drevje, zaznamovano po delavcih GU, dva razčigavala, štirje pa klestili, belili in čistili. Taka razdelitev dela, ki jo je predlagal kmet Mohor, partijec s Hudega vrha, je že danes, čeprav se še niso ravnale vse čete po njej, pripomogla, da so se približali dnevni normi že na 90%, medtem ko so jo predčerašnjim, to je prvi dan, izpolnili le 60%. Tudi zaradi slabega orodja niso prvi dan dosegli večjega uspeha. Nujno rabijo še lopatice, da

bo šlo beljenje hitreje od rok in mačke, da bodo laže obračali debla. Ne skrbi jih več, da že jutri ne bi dosegli norme, pa čeprav niso utrjeni gozdni delavci. Računajo tudi že, kako jo bodo presegli. Danes 167 m³ hlodovine, 29 m³ jamskega lesa, 2 m³ tramov, jutri pa že gotovo več.

Brigadi veliko pomagajo s svojimi nasveti strokovnjaki, kot je gozdni delavec Hočvar, ki že dolga leta dela v gozdu. Ne morejo jo pristati na način, ki bi ga hotel vpeljati, da bi namreč zbral v eno četo vse najboljše moči, ki so zdaj po brigadi enakomerno razdeljene. V tem, ko ti zdaj dvigajo efekt dela povsod, bi po njegovem pač nujno uspevala le ena četa, povsod drugod pa bi delovna morala padla. Sedanja razdelitev je potrebna, da se prenašajo izkušnje tudi na druge, ki so prav tako v veseljem zgrabili za delo, a se še ne znajo prav obrniti. Od kje naj bi tudi znali čevljarski in krojaški pomočniki in vajenci, nameščenci in obrtniki, ki jih je tudi v vsaki četi poleg kmetov in drugih gozdnih delavcev nekaj. Pridni so eni kot drugi. Vajeni smo, od štirih jutraj do desetih zvečer se ženemo doma, pa ne bi zmogli tu, teh deset ur pravijo.

Zato se jim tudi na večer prav nič ne mudi zaključiti z delom. »Tale hoja mora še prej pasti.« Mohor in drugi podirač že klečita ob mogočnem drevju. Tudi 65-letni Reziki iz Starega trga se ne mudi domov. Medtem ko ročno odstranjuje lubje, dopoveduje sosedu iz Orehka, da bi lahko prišlo iz Starega trga dosti več ljudi v brigado. Se tajnik KLO Košana, ki ima že vse roke otečene, ne opusti, član Partije je.

Ze je ura okoli sedme, ko se brigada le odpravlja domov. Starejši skupaj, mladina spet zase. To je vriskanja in petja. Skupini na cesti odgovarja druga in tretja še v gozdu. Še Milko iz Podcerkve v Loški dolini je zbudilo, ko je v mislih spet prigravljala domačin, naj stopijo v kmetijsko obdelovalno združenje. Priduži se mama Zagar iz Košane, ki se mu še danes pozna 13 let ječe v fašistični Italiji. »Lojzko bomo pa kar v V. obdržali, dobro se je izkazala,« pokima na dekle, ki nas prehiteva. Mladinka iz Bukovja, seveda.

Na dvorišču se umivajo in razvrščajo za večerjo. »Še za 14 dni sem se težko odločil, zdaj bi pa kar tu ostal,« pravi možak z Razdrtrega, ki že 12 let služi na kmetih. Saj pa so tu vsi enaki, komandant štaba, ki se je prav zdajle postavil v vrsto, da dobi večerjo, kot najmlajši 15-letni Tone iz Loške doline, ali pa 65-letni Dekleva, ki so mu vse življenje tuji gospodarji rezali kruh.

Po sestanku štaba s komandirji in statističarko Marijo, ki dopolne dela v gozdu, popoldne pa računata, zvedo vsi za rezultat današnjega delovnega dne. Najboljša je bila prva četa, ki je obdelala 41 m³ hlodovine in 7 m³ jamskega lesa; sledi ji V. nato IV. itd.

Zvečer, ko so brigadirji posedli pred hišo, se razgovarjali in šalili ter počivali, so se zbrali partijci na sestanku. Sekretar celice Jernej Hreščak razlaga 30 partijcem nalogo. Komunisti morajo biti vsem za zgled. To velja pri delu in v političnem ter kulturnoprosvetnem življenju. Uspeha brigade ne bodo merili samo po kubikih, ampak tudi po tem, koliko so postali brigadirji tudi politično zrejši. Vračali se bodo v vasi in življenje frontovcev v brigadi se mora v njihovih vaseh tudi poznati. V diskusiji ugotavljajo, da bo potrebno tudi individualno politično delo in točna evidenca nad uspehi tovarišev. Razpravljali so še dolgo. Tekmovanje bodo čimbolj razvili, frontovce pa, ki se bodo najbolj izkazali, pa bodo sprejeli za kandidate za člane Partije.

PRI NOVOMEŠKEM GOZDNEM GOSPODARSTVU DELA 1349 FRONTOVCEV

Novo mesto, 22. maja.

Na področje novomeškega gozdnega gospodarstva je prišlo do večera 20. maja 1349 frontovcev, od teh pa je delalo od 17. do 20. maja v 7 brigadah 636 brigadirjev. Včeraj je prišla v Novo mesto tretja trebenjska brigada s 170 frontovci in brigada s 173 frontovci iz krškega okrajja. Poleg tega je odšlo iz novomeškega okrajja na Cink in Kunč 84 frontovcev, kamor odide danes še 80 brigadirjev. Zelo dobro je bila organizirana trebenjska brigada, ki je prinesla večino

orodja s seboj. Nasprotno, je imela krška brigada le 2 sektiri in nekaj žag. Iz Trebnja je prišlo poleg tega 148 volnikov z enakim številom parov konj, ki so postavili v Poljanah posebno vozniško brigado. Do zdaj dela pri novomeškem GG iz okrajja Trebnja 506 frontovcev, iz Novega mesta 594, Krškega 173 in iz Črnomlja 76 frontovcev. Iz Črnomlja pa so danes najavili prihod 8 novih brigad. Število brigadirjev za novomeški GG pa je še vedno prenizko. Za izpolnitev plana je predvidenih za novomeški okraj 3050 frontovcev, od katerih bosta delali 2 brigadi na gozdnih cestah.

Včeraj so dobile brigade na Rogu pet žag motornih, s čimer se bo storilnost na poseameznih delovnih površinah povečala. Stalni gozdni delavci, ki so bili doslej na tečaju za upravljanje z motornimi žagami, bodo uvedli v to delo tudi brigadirje. Pri OK KPS v Novem mestu se je ustanovil poseben politični štab, ki sproti odpravlja nepravilnosti in pomanjkljivosti. Za popolnejšo evidenco bodo uvedli pri vseh brigadah kurirsko službo, pri čemer bodo sodelovali člani Ljudske tehnike. Nekateri pošte v okrajju (Straža) še niso uvedle dežurne službe za dajanje nujnih poročil. Za izboljšanje sanitetne službe so prišli iz šole za medicinske sestre 4 tovarišice, ki so odšle k GU v Črnomljo, Stražo, Črnomelj in Poljane.

Nizka storilnost v nekaterih brigadah dokazuje, da frontovci še nimajo dovolj dobrega orodja, kakor tudi to, da vsa delovna sila še ni pravilno razdeljena. V preteklih dneh so brigade dosegle norme povprečno od 40 do 60%, vendar pa dosega brigade vsak dan boljše uspehe. Tako je n. pr. I. trebenjska bri-

Kako mariborske sindikalne organizacije sodelujejo pri socialistični preobrazbi kmetijstva

Deveti plenum CO Zveze sindikatov Jugoslavije je naložil sindikalnim organizacijam, da kar najbolj aktivno pomagajo pri socialistični preobrazbi kmetijstva. Ta naloga je prav posebno važna za mariborske sindikalne podružnice. Maribor je namreč močno industrijsko središče, kamor teži vsa severovzhodna Slovenija — bogata kmetijska pokrajina.

V nekaterih mariborskih podružnicah so kmalu uvideli potrebo po tesnejšem sodelovanju s podeželjem in sklenili, pomagati pri socialistični preobrazbi vasi s kulturnim delom. Tako so zlasti dramske in folklorne skupine sindikalnih kulturno-kmetijskih društev »Angel Besednjak«, »Slava Klavora« in »Poštar« kmalu po II. plenarnem zasedanju CK KPJ imele več uspešnih nastopov v bližnjem in daljni mariborski okolici. Zgodilo se je, da so zabredle v precejšno ožino, kajti gostovale so predvsem v večjih podeželskih središčih in na državnih kmetijskih posestvih, druge vasi in obdelovalne zadruge pa so pustile bolj ob strani.

To napako so sindikalne podružnice delno spoznale šele po tekmovalni napovedi prosvetnih delavcev Kranja v čast 50. obletnici naše Partije. Obvezale so se, da bodo poleg obiskov SKUD-ov in kulturno-umetniških skupin s predavatelji in agitkami nudile stalno pomoč državnim posestvom in obdelovalnim zadrugam pri kulturnopolitičnem in praktičnem delu. Tako je sindikalna podružnica Tovarne avtomobilov sklenila, da se bo povezala z limbuško vinogradniško zadrugo, podružnica Mariborske tekstilne tovarne z Lackovo zadrugo, Predilnica in tkalnica z vinogradniško zadrugo v Počehovi, Železniške delavnice z državnim posestvom v Pivoli, Hidromontaža Mariborski otok z zadrugo v Kamnici itd.

Bilanca dvomesečnega tekmoovanja kaže lep napredek na tej poti. Omenjeni trije SKUD — in dramske skupine TAM, Remonta in opekarne Koški so gostovale v 22 krajih. Najuspešnejše je bilo delo SKUD-a »Angel Besednjak«, ki ni toliko gostovalo v podeželskih središčih kolikor v zaostalejših vaseh. (Kako je to potrebno, kaže primer kraja Podčetrtek, kjer od osvoboditve ni bilo nobene kulturne prireditve in je en sam nastop dramske skupine močno dvignil vaščane iz mrtnosti). Nasprotno sta SKUD »Poštar« in »Slava Klavora« pojmovala gostovanje bolj kot pomoč za kvalitetni dvig kulturne dejavnosti v večjih podeželskih središčih, premalo pa sta

imela živega stika s samo vasjo in obdelovalnimi zadrugami. Mnogo bolj se storile dramske in folklorne skupine večjih in tudi manjših podjetij, ki so uporabile zelo dobre oblike povezovanja sindikalne podružnice z vasjo: ob nedeljskem prostovoljnem delu na svojih ekonomijah so dale tudi prireditve, na katero so pritegnile okoljske kmete. Skoraj vsak tak nastop pa so prav tako kot SKUD-i povezale z izčrpnim referatom o borbi za socialistično preobrazbo vasi, o velikem delu naše industrije.

Zal je bila to v glavnem vsa politična pomoč sindikatov podeželju, kajti sklepi o stalnem političnem delu na vasi so v večini primerov ostali na papirju. Med vsemi podružnicami, ki so se obvezale, da bodo stopile v stik z obdelovalnimi zadrugami in državnimi posestvi, je to storila le Hidromontaža Mariborski otok. Kulturno-prosvetni referenti drugih podružnic pa so komaj pred dnevi začeli navezovati prve stike z zadrugami.

Podobno je s sklepi o praktičnem delu na vasi. Pravilno je razumel to nalogo le sindikat trgovskih delavcev in nameščencev. Podružnice napreze, »Metropac« in »Železnice« so že ob koncu lanskega leta organizirale več ekip, ki so v sodelovanju z inštruktorji OZK Maribor-okolica doslej usposobile 11 kmetijskih zadrug v knjigovodstvu. Za drugo letošnje trimesečje pa imajo te podružnice v načrtu organizacijo drugih 10 ekip, ki bodo pomagale kmetijskim zadrugam v knjigovodstvu in pri administrativnih delih.

Se ena naloga je izredno važna za marib. sindikalne podružnice: vzgojno politično delo med delavci, ki stanujejo na podeželju. Teh je v mariborskih industrijskih podjetjih (zlasti v večjih) zelo veliko. Toda na tem področju so doslej zelo malo storili, čeprav so v sindikalnih podružnicah že zdavnaj prišli na to, da bi bilo treba za te delavce organizirati študij v vaseh, kjer so doma (primer tovarne »Inteks« v Kranju). To delo bi lahko sindikati in direktije podjetij ozko povežale z delom agitatorjev (predvsem Splošna stavbna), ki bi s pritegnitvijo viničarjev, dunarjev, kočarjev, malih in srednjih kmetov na študijske stanke želi več uspeha pri mobilizaciji presežne delovne sile za industrijo, hkrati pa lahko veliko pripomogli k razmahu združnega gibanja. Delavce, ki so doma na vasi, pa bi s sistematičnim študijem kmalu tako prevzgojili, da bi sami postali agitatorji za ustanovitev novih obdelovalnih zadrug.

B. H.

Povečano pridelovanje subtropskih rastlin

V naši planski kmetijski proizvodnji je bila v zadnjih dveh letih povečana gojitev nekaterih subtropskih industrijskih in živilskih rastlin, za katere so v nekaterih krajih zelo ugodni podnebni pogoji. Do konca petletnega plana bodo sejali bombaž na 4,4 krat večji površini kakor pred vojno, riž pa na 1,7 krat večji.

Po podatkih letošnje setve bo plan izpolnjen, pri nekaterih rastlinah, na primer bombažu, pa celo presežen. Že letos so z bombažem posejane površine za 120% večje od površin, planiranih za leto 1951. Gojitev subtropskih rastlin je uspešna zlasti v LR Makedoniji, pa tudi v nekaterih drugih pokrajinah, kjer bombaž prejšnjim pridelovalci. To je uspeh znanstvenega raziskovalnega dela, uporabe kmetijskih strojev in umetnih gnojil. Tudi stalna krepitev državnega in združnega sektorja v kmetijstvu je pripomogla k temu. V tej pomlad so v LR Makedoniji posejali z bombažem trikrat večjo površino kakor lani. Setev se je začela v prvi polovici aprila in je na splošno končana. Porabili so okrog 6 milijonov kilogramov umetnega gnojila. Okrog 90% vseh del pri sejanju bombaža v LR Makedoniji so opravili s pripravami in stroji krajevnih ljudskih odborov in kmetijskih obdelovalnih zadrug. Zadrugam so razdelili 1900 obdelovalnih strojev, okrajni ljudski odbori pa so dobili 1000 sejnalnih strojev, od katerih so jih 700 izdelali v Skoplju. V vseh krajih, kjer so prvič sejali bombaž s stroji, so bili tečajji, seminarji in predavanja.

Bombaž pridelujejo tudi v Dalmaciji, Crni gori in Hercegovini. Sejejo ga v krajih, kjer so znanstvena raziskovanja pokazala, da so ugodni podnebni pogoji. Letos so napravili prve poskuse v ravninah in obmorskih pokrajinah »Crne gore« in severozahodni Dalmaciji in v Hercegovini, vzhodno in zahodno od reke Nerete. Pridelovalci so naučili, kako se goji in obra bombaž, tako da pridelovanje bombaža letos ne pomeni takih težav, kot pretekli dve leti. V Hercegovini so posejali bombaž na 7 krat večji površini kakor lani. V nekaterih okrajih, na primer v ljubškem in mostarskem, so kmetje sklenili pogodbe, da bodo pridelali tudi več bombaža, kot je bilo planirano. Inšpektorat za bombaž v Mostaru je preskrbel zadrugnikom in drugim kmetom dovolj semena, na teren so poslali sejalne in kopalne stroje ter druge naprave, ki jih v Hercegovini prvič uporabljajo za pridelovanje bombaža.

gada na Rađohi izdelala 18. maja 97 prm drv, 19. maja 123 prm in 20. maja že 161 prm drv. Od 17. do 20. maja pa je bilo pri GG Novo mesto izdelanih 858 kub. metrov mehke hlodovine, 341 prm mehke celuloze, 128 kub. metrov jamskega lesa in 792 prm drv, poleg tega pa je izpečanih iz gozda 58 prm drv.

V 10 krajih v Srbiji, 4 na Kosmetu, 6 v Vojvodini in Makedoniji poskusno pridelujejo bombaž. Dosedanji uspehi so bili dobri.

Znanstveno raziskovalni organi odbirajo bombaž, da bi vzgojili čim boljše domače sorte, ki bi bile odporne in primerne za naše podnebje. S selekcijo so dobili novo sorto riža. Donos te sorte je za 30% večji od dosedanjih italijanskih sort.

Za pridelovanje riža bo postala LR Makedonija ena najvažnejših pokrajin. Z melioracijo bodo podvojili sedanja riževa polja, tako da bo do konca leta 1951 z rižem posejana površina za 150% večja.

V LR Hrvaški so že lani izkoristili vse primerne površine za setev riža. Hektarski donos na riževih poljih v Končanici je dosegel 3700 kg, v Zdenčani 2504 kg, v Našičah pa 3850 kg. Lani so v petih prejšnjih ribnikih v Hrvaški posejali 20 ha z rižem, letos pa samo v Končanici 40 ha. Na področju reke Tise v Vojvodini merijo nova riževa polja 1000 ha. Riž so začeli najprej sejati na terenu uprave v Bačkem Gradišču 6. aprila, nekaj dni pozneje pa na poljih 6 drugih uprav. V Vojvodini so v začetku marca do setve skopali omrežje jarkov za namakanje riževih polj. Kapanje jarkov in graditev jezov nadaljujejo, tako da bodo za prihodnjo leto pripravili 15 tisoč ha zemlje za riž. Zetev riža bo obilna. Z zgraditvijo prekopa Donava-Tisa-Donava bo Vojvodina dobila vse pogoje za mnogo večje pridelovanje riža.

Na vzornih poljih bodo poskusili tudi s saditvijo ameriških lešnikov, ki dajejo 40—50% prvovrstnega oljka za prehrano. Letos bodo posadili za poskušano ameriške lešnike v 50 okrajin v Bosni, Hrvaški, Srbiji in Vojvodini.

V mnogih manjših krajih je podnebje primerno tudi za gojitev maka za opij in raznih subtropskih tekstilnih, aromatičnih in kavčukonosnih rastlin. Napravili so že več poskusov za pridelovanje rastline, ki daje sok za kavčuk, in sicer v Sloveniji, Hrvaški, Bosni in Hercegovini. Poskusi so bili uspešni.

Plutovec so doslej gojili samo v Strumiški kotlini, sedaj pa so ga posadili tudi v Skoplju.

V južnih krajih uspeva tudi kitajska juta. Poleg znanih oljnic so tudi možnosti za gojitev tungovega drevesa, ki uspeva sedaj v Baru, dalje enoletnih oljnic perile, lalemancije in saflora, ki jih je mogoče saditi tudi v krajih s hladnejšim podnebjem. Obnovili in razširili bodo gojitev ameriškega sladkega krompirja, ki v suhih krajih izvrstno nadomešča navadni krompir. Pred vojno so ta krompir gojili v Skoplju. Dajal je velik donos in je izvrstne kakovosti. Delajo poskuse še za gojitev nekaterih drugih rastlin.

(Tanjug)

'Kambličeva' frontna brigada sprejela tekmovalje ki ga je napovedala 'Vojkova' brigada

V krškem okrajju je bilo v prvo frontno brigado vključenih 169 frontovcev, med njimi 22 žena in deklet. Brigada je prišla na svoje delovno mesto Ravno goro že 14. maja. S pomočjo gozdne uprave Kostanjevca so postavili barake, kuhinjo in blev, saj ima brigada tudi 30 parov konj. V pičlih dveh dneh je bilo vse urejeno in v ponedeljek jutraj so brigadirji že zavihтели sekire.

Od domačinov so brigadirji slišali, da se je prav v tem kraju, kjer dela in živi frontna brigada, v osvobodilni borbi hrabro boril in padel južanski smrti komandant odreda tov. Kambič. Takojo so sklenili, da bo brigada nosila ime tega hrabrega borca in da se bo prav tako kot nekaj njegov partizanški odred pošteno borila za uspešno izvedbo svojega plana, zavedajoč se, da je vsak udarec s sekiro za naš petletni plan, tudi udarec v zobe vsem sovražnikom in klevetnikom naše države.

Brigado so razdelili na pet čet. Vsaka četa šteje s komandirjem na čelu 21 ljudi. Čete pa so nato razdelili v peletonke, tako bo točen pregled nad izvrševanjem dela in da se bo uspešnejše razvijalo tekmovalje med posameznimi peletonkami in četami. Tudi vozniške posadke v tri vode in te v trojke. Vsaka trojka ima poleg voznika tudi še brigadirja, ki pomaga pri nakladanju in razkladanju lesa.

Razpored dela čet za prihodni dan, čas odhoda na delo, pohvale najboljših peletonk, čet in posameznih brigadirjev bodo vsak dan prečitali v dnevnem poročilu štaba brigade pred večernim zborom, ko bodo zavili zastavo. Najboljšim četam in brigadirjem bodo podeljene

Uspehi beogradske mladine

V večini rajonov Beograda so že presegli določeno število mladine za posamezne delovne brigade, čeprav je do odhoda k delovnim akcijam še skoraj pol drugi mesec.

Po planu iz II. rajona bo odšlo na akcijo 450 mladincev in mladink, vendar se je že v začetku tega meseca vpisalo v brigade več ko 650 mladincev in mladink, zato bodo v tem rajonu formirali še eno ali celo dve brigadi preko plana.

Število mladincev za odhod na akcije je vedno večje. V III. rajonu so vpisali že 1000 mladincev in mladink. Vpisovanje so pri tem rajonu podaljšali, podobno pa je tudi v V., VII. in VIII. rajonu, kjer so določeno število presegli že konec prejšnjega meseca.

Pr eden so pričeli z vpisovanjem, so priredili v vseh srednjih in strokovnih šolah v Beogradu konference, na katerih so seznanili mladino s pomenom letošnjih delovnih akcij. Vpisovanje v brigade so izvršili mladinci, ki so se vrnili iz prej-

njih delovnih akcij kot udarniki, znani mladinski voditelji itd.

Vzporedno z ustanavljanjem brigad izvršujejo tudi druge priprave. Konec meseca bodo pregledali zdravniki vse brigadirje, sestavili bodo štab brigad, imenovali poveljnike čet in funkcionarje. Množične organizacije, Ljudska fronta in Antifašistična fronta žena bodo tudi leto preskrbovale mladinske delovne brigade s knjigami in potrebščinami.

Medtem ko se srednješolska mladina pripravlja na odhod na delovne akcije na avtomobilski cesti in v Novem Beogradu, se je druga mladina iz šol, podjetij in ustanov že od začetka aprila organizirala v več ko 300 delovnih brigadah, ki pomagajo pri urejanju Beograda in gradnji komunalnih objektov. Po nepopolnih podatkih sodeluje iz petih beograjskih rajonov pri dosedanjih delih v Beogradu več ko 12.000 mladincev, ki so doslej izvršili že več ko 39.300 prostovoljnih delovnih ur v vrednosti 443.600 dinarjev.

FIZKULTURA

II. ŠTUDENTSKE IGRE FLRJ

Zaključena so tekmovanja v košarki, odbojki, šestoboju, tenisu in namiznem tenisu

Beograd, 22. maja. V dvorani državnega inštituta za fizikulturo so se sinoči nadaljevala tekmovanja študentov v telovadbi. Tekmovale so moške ekipe v prosti vaji, na drugo, bradlj, krogih, skoku čez konja in talni telovadbi. Prvo mesto je zasedla zagrebska ekipa s 284,1 točkami, Beograd je dobil 218,1, Ljubljana 235,7 in Sarajevo 181 točk.

KOSARKA

Sinoči so bile odigrane tudi štiri tekme v košarki. Zagrebska ženska ekipa je premagala Skoplje s 32 : 1 (20:1). Beograjska ženska ekipa je premagala Ljubljano s 29:11 (14:1). Srečanje moških ekip Beograda in Ljubljane se je končalo z zmago Beograda 50:24 (8:9). Zadnja tekma je bila odigrana med Skopljem in Zagrebom. Tehnično boljša ekipa Skoplja je zmagala z 42:5 (12:1).

Danes dopoldne so odigrali zadnje tekme v košarki. Beograjska ženska ekipa je dobila brez borbe srečanje s Sarajevom (20:0), ženska ekipa Zagreba pa je premagala Ljubljano z 27:9 (12:5). Moška ekipa Beograda je premagala Zagreb s 38:31 (18:14). Srečanje moških ekip Ljubljane in Skoplja se je končalo z zmago Ljubljane z 31:20 (17:7).

Ekipni plasman moških ekip v košarki je: 1. Beograd, 2. Ljubljana, 3. Zagreb, 4. Skoplje in 5. Sarajevo.

Ekipni plasman ženskih ekip v košarki je: 1. Beograd, 2. Zagreb, 3. Ljubljana, 4. Skoplje.

V skupnem plasmanu moških in ženskih ekip v košarki je zmagal Beograd z 25 točkami, Ljubljana ima 21, Zagreb 18, Skoplje 16 in Sarajevo 15 točk.

Zadnjih pet tekem v odbojki se je končalo takole: Moške ekipe Beograd : Zagreb 3:2 (15:12, 17:15, 12:15, 13:15, 15:8); Ljubljana : Skoplje 3:0 (15:5, 15:3, 15:7); Zagreb : Sarajevo 3:0 (15:6, 15:4).

ODBOJKA

Ženske ekipe - Sarajevo: Skoplje 2:1, (15:13, 14:16, 15:8); Beograd : Zagreb 2:1 (15:12, 4:15, 13:11). Ekipni plasman moških ekip v odbojki: 1. Beograd, 2. Ljubljana, 3. Zagreb, 4. Sarajevo, 5. Skoplje.

Ekipni plasman ženskih ekip v odbojki: 1. Beograd, 2. Zagreb, 3. Ljubljana, 4. Sarajevo, 5. Skoplje.

Skupni plasman moških in ženskih ekip v odbojki: 1. Beograd, 2. Ljubljana, 3. Zagreb, 4. Sarajevo, 5. Skoplje.

Šah

Stahlberg - Gligorič 1 1/2 : 1/2 Split, 22. maja.

V drugi partiji dvoboja je švedski velemejster Stahlberg premagal Gligoriča. V sprejetem damskem gambitu je bil Gligorič prisiljen vdati se v 30. potezi. Stahlberg je igral z belimi figurami in vodi sedaj z 1 in pol proti pol.

TURNIR ZA INDIVIDUALNO PRVENSTVO JA V LJUBLJANI

V. kolo je dalo sledeče rezultate: Baznik-Skoti 0:1, Čajdler-Flanjak 1:0, Ivančič-Jovanović 1:0, Pol: Mikulič-Savič 1:0, Poveduljič-Balkanski 1:0, Milanović-Barbaros 0:1, Mohorič-Lakič 1:0, Sebeščen-Nepuzlan 1:0, Valentinič-Nišič 1:0, Vujadinović-Gajski 0:1, Nožič-Mali 1:0.

VI. kolo se je končalo: Skoti-Mali 1:0, Gajski-Nožič 1:0, Nišič-Vujadinović 0:1, Nepuzlan-Valentinič 0:1, Lakič-Sebeščen 1:0, Barbaros-Mohorič 0:1, Hof-Milanović 0:1.

Miško Kranjec: Zemlja svobode

(Potni zapiski) (Nadaljevanje.)

Govorijo o dolinah, svojih poljih, ki bodo oživila vse drugače, kakor so živele doslej. Socializem spreminja podobo zemlje!

Socializem! Kako mogočno, kako silno bogato zveni ta beseda, kadar se sreča s stvarnostjo, z zemljo, z neko deželo, z ljudmi, kadar stoji v življenju! Glej, vse te skale po tej zemlji niso več mrtve, vključene so v narčt, te doline ne več vase zaprte, odrgane od celote, povezano bodo s cestami, s programi, zemlja bo izkoriščena na najboljši način! Sla so stola, pred kakimi sto leti nekdo približno takole poroča avstrijskemu cesarju, ki se je bil pozanimal za deželo, če bi se jo seveda »plačalo« kako vključiti pod apostolsko krono: »Ta zemlja je pusta, same gore. Na njej živi kakih štirideset tisoč prebivalcev, ki se pečajo z ovčerstvo. Sicer pa so bojevito pleme. V boj gre staro in mlado. Ze otroci se vadijo v orožju. Če ni boja, posedajo doma in igrajo na svoje gusle.«

Če bi danes kdo poročal o njej, bi moral zapisati: Na tej zemlji živi skoraj pol milijona ljudi, ki so si znali skozi vsa stoletja očuvati svojo svobodo. Danes gradijo socializem. Svojo doslej pasivno

STRELJANJE

V Kragujevcu so bila tekmovanja moških ekip v streljanju. V skupnem plasmanu je zmagal Beograd s 1740 točkami, Ljubljana ima 1517, Zagreb 1224, Sarajevo 985 in Skoplje 601 točke. Skupni plasman posameznikov: Živković (Beograd) 400 točk, Krošakvič (Beograd) 380 točk, Konstantinovič (Beograd) 358 točk.

Pri hitrem streljanju si je osvojila ekipno moško prvenstvo beograjska ekipa s 80 točkami, na drugem mestu je Ljubljana s 57 točkami, na tretjem pa Sarajevo s 37 točkami.

TENIS

V finalnih moških borbah sta se srečala Petrovič (Zagreb) in Čebular (Ljubljana). Zmagal je Petrovič ter osvojil naslov prvaka. V finalnih borbah žensk sta se srečali Harambaševićeva (Beograd) in Leovičeva (Beograd). Zmagala je Leovičeva in s tem zasedla prvo mesto.

SESTOBOJ

Danes dopoldne so bila zaključena tekmovanja v šestoboju. Zmagala je beograjska ekipa s 24.749 točkami pred Ljubljano, ki je nabrala 22.864 točk. Tekmovalci Zagreba so osvojili 19.189 točk, iz Sarajeva pa 10.398 točk. Med posamezniki so bili najboljši uspešni Jagodič (Ljubljana) 4.837 točk, Matovski (Beograd) 4.416 točk in Janovič (Beograd) 4.254 točk.

ROKOMET

Na Vodovozu sta se srečali v rokometu moški ekipi Zagreba in Ljubljane. Tekma se je končala z rezultatom 12:4 (4:2) za Zagreb.

NOGOMET

Nogometna tekma med Beogradom in Skopljem se je končala z zmago Beograda s 7:0 (2:0).

NAMIZNI TENIS

Končano je bilo tekmovanje v namiznem tenisu na drugih študentskih igrah v Beogradu. Pri tekmovanju posameznikov je zasedel prvo mesto Djordjevič (Beograd), ki je v finalih premagal Čukiča (Zagreb) s 3:0. Pri tekmovanju žensk je zasedla prvo mesto Pečnikova (Zagreb), ki je premagala Mihajlovičev (Beograd) z 2:0.

Prvo mesto v igri moških dvojic je zasedel par Djordjevič-Aleksič (Beograd), pri igri ženskih parov pa Josipovič-Mihajlovič (Beograd).

Prvo mesto pri igri mešanih dvojic je zasedel par Pečnik-Horvat (Zagreb), ki je premagal dvojico Josipovič-Djordjevič (Beograd) s 2:1.

V ekipnem plasmanu moških ekip je zasedel prvo mesto Zagreb, drugo Ljubljana, tretje Beograd, četrto Skoplje in 5. Sarajevo.

Ženske ekipe: Prvo mesto je zasedla ekipa Zagreba, drugo Beograda, tretje Ljubljane, in četrto Sarajeva. Tako je zmagal na drugih letnih študentskih igrah v tej disciplini Zagreb z 20 točkami. Drugo mesto je zasedel Beograd s 16 točkami, tretje pa Ljubljana s 15 točkami.

Zadnje sportne vesti

ATLETSKI POKAL Spartak : Sloboda (Varažd.) 58:45 (ženske) Partizan : Spartak 95:40 Gubijan je izven konkurence vrgl kladivo 49,05 m

TENIS

»Ljubljana« : Polet (Maribor) 3:0 Včeraj je bila v tenisu tekma za prvenstvo Slovenije med mariborskimi Poletom in »Ljubljano« tekma dvojic. Zmagal je ljubljanski par Banko-Razboršek proti Slana-Krstič s 6:3, 6:1, 6:1 in s tem postavil rezultat 3:0 za »Ljubljano«. Prestolni partiji posameznikov niso igrali zaradi dežja.

Savič-Poveduljič 1:0, Jovanović-Mikulič 0:1, Flanjak-Ivančič 1:0, Baznik-Čajdler pol : pol. Stanje 6. kolu je: Mohorič 6, Mikulič 5 in pol, Valentinič 5, Skoti 4 in pol, Flanjak, Ivančič, Sebeščen, Čajdler 3 in pol, Ilić 1:6, 5:3, 6:3.

NOGOMETNO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE

I. liga

Dinamo : Hajduk 1:1 Zagreb, 22. maja. Pred 22.000 gledalci sta igrali moštvi v deževnem vremenu in na težkem terenu. Dinamo terenske premoči ni izkoristil. Prav tako Hajduk napad ni izkoristil več zrelih šans. Dinamova vrata je branil Golac. Prav tako ni igral Čajkovski. Poslednjih 10 minut je Dinamo igral z 10 igralci. Hajduk je pokazal zelo temperamentno igro. Prvi gol je dal Matošič po Vukasojevem predlošku v 20. minuti, gol za Dinamo pa je dal Lampelj v 8. minuti drugega polčasa.

Budučnost : Partizan 2:0 Titograd, 22. maja. Danes je poskrbela za presenečenje Budućnost, ki je premagala novega državnega prvaka z 2:0. Gole sta dala Lazović v 7. in Čelebić v 9. minuti prvega polčasa.

Spartak : Metalac 3:1 Zagreb, 22. maja. V edini tekmi druge zvezne lige je subotički Spartak premagal Metalca z rezultatom 3:1, kar predstavlja po nedavnih Metalcih uspehih veliko presenečenje.

Rudar : Železničar (M) 3:2 Maribor, 22. maja. Na razmnoženem igrišču ob Tržaški cesti se je danes pred 600 gledalci odigrala preložena prvenstvena nogometna tekma Železničar : Rudar. Rudarju je uspelo z borbeno in požrtvovalno igro zasluženo premagati tehnično boljše moštvo Železničarja z rezultatom 3:2.

Milicionar (Z) : Odred 5:1 Ljubljana, 22. maja. Danes je bila na stadionu Odreda pred 1000 gledalci odigrana prijateljska nogometna tekma med prvakom LR Hrvatske Milicionarjem iz Zagreba in slovenskim ligašem Odredom, ki se je končala z visoko, toda zasluženo zmago gostov z rezultatom 5:1 (2:1).

Zmaga gostov, za katere so zabil goli Zebec, Reberski, Medved, Šimunovič in Rupar (avtogol), je bila vsekakor zaslužena. Zagrebčani so se vso igro požrtvovalno borili ter kljub zelo težkemu terenu predvedli lepo igro. Pri domačih igralcih pa smo danes opazili, da so igrali razen Piskarja vsi ostali brez volje ter posebnega naprežanja. Res je, da ta tekma ni bila prvenstvena značaja, toda kljub temu bi lahko Ljubljanci igrali bolj borbeno. Opazili smo tudi zopet staro bolezen nogometašev Odreda - neefektivna napadalne petorice. Napadalcu Odreda so imeli več prilik za dosego gola, katerih pa niso znali izkoristiti. Velika vrzel pa je bila danes opažena tudi v obrambi domačinov. Branilca Rupar in Dekleva sta igrala, kar velja posebno za prvega, zelo slabo ter nosila velik del krivde za tako visok poraz. Prav tako pa se je danes slabo izkazal vratar dr. Lindtner. Edini gol za Odred je dosegel iz kazenskega strela (11 m) Pelicon. Odred, ki je nastopil danes brez Medveda, Perhariča in Haclerja, bi kljub temu lahko bolj dostojno zastopal ljubljanski nogomet. Gostje pa so z zmago dokazali, da se resno pripravljajo za kvalifikacijske tekme za vstop v državno nogometno ligo.

Prijateljska tekma ni bila več igra prijateljska. Na igrišču smo opazili več prerekanj med domačimi in gostujočimi igralci, v katerih pa so prednjačili posebno gostje. Zaradi preostre igre je sodnik Perko iz Ljubljane nekaj minut pred koncem igre izključil iz igre srednjega krilca Hudiko.

Mednarodni teniški turnir v Parizu

Paris, 22. maja. Mitič je premagal Vaseherja (Belgija) s 6:2, 6:2, 8:6. V igri mešanih dvojic sta z nekonce Liser (Francija) premagala dvojico Galtier (Francija) in Grandjeol (Egipt) z rezultatom 6:4, 1:6, 6:4. V igri ženskih dvojic sta v I. kolu Berman (Belgija) in Walter (Anglija) premagala dvojico Cot (Francija) in Sholter (Izrael) z rezultatom 6:2, 6:4. Matanš (Češkoslovaška) - Van Mizeren (Nizozemska) - Lesyoux, Liser (Francija) 4:6, 7:5, 10:8, 2:6, 9:9 (prekinjeno). Bergelin, Johanson (Švedska) - Ampon (Filipini), Björne (Danska) 4:6, 6:4, 6:4, 9:7. Bernard (Belgija), Latrier (Francija) 6:2, 6:3, 11:9. Palada je premagal Rolanda Delbolla (Italija), s 6:0, 1:6, 5:3, 6:3.

OBVESTILA

DNEVNE VESTI RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje Poročila so ob: 5.15, 6.20, 12.30, 14.30, 19.30, 22.00 uri. Slede važnejše oddaje: 5.00 Pozdrav delovnim ljudem - 6.00 Jutrani koncert - 12.00 Opoldanski koncert - Schumann, Bormioli, Ibert - 12.45 Zabavna glasba - 13.00 Oddaja za pionirje: Maršal Tito in pionirji - 13.20 Pesmi in pesni slovenskih narodov - 14.00 Igra orkester Radia Ljubljana p. v. Alija Dermolja - 14.45 do 15.30 Pisan spored izjava na harmoniko Avgust Stankov, vmes eiganski orkestri s plošč - in ob 15.00 Kulturni pregled - 18.30 Hrvatski umetniki pred mikrofonom (prenos iz Zagreba) - 19.00 Ruski teater Društva za kulturno sodelovanje Slovenije s SZ (3. deljeka) - 19.20 Rusko narodno pesmi - 19.45 Izjava mali orkestri - 20.00 Radijski dnevnik - 20.15 Koncert moškega zbora RSS Ivan Cankar p. v. Krista Perka - 20.40 Ljudska univerza - Marjan Zadnikar: Arhitektura Zapadne Evrope - 21.00 Iz zakladnice slovenskih skladateljev: Danilo Budar - 22.30 Nočni koncert. Na sporedu: J. Slavik, V. Novak, Z. Fibich in J. Suk.

GLEDALISCE

DRAMA - LJUBLJANA Ponedeljek, 23. ob 20: Gribojedov: »Gorje pametnemu.« Gostovanje v Kopru. Turek, 24. zaprto. Sreda, 25. zaprto. Četrtek, 26. ob 19.30: Shakespeare: »Hamlet.« Abonma D.

Petek, 27. ob 20: Cankar: »Hlapci.« Zaključena predstava v čast II. kongresa Zveze sindikatov za Slovenijo. Sobota, 28. ob 20: Telovadno-glasbena akademija v čast II. kongresa Zveze sindikatov za Slovenijo. Nedelja, 29. ob 20: Gribojedov: »Gorje pametnemu.« Izven.

OPERA

Turek, 24. ob 20: Musorgski: »Soročinski sojemi.« Zaključena predstava za sindikato. Sreda, 25. ob 20: Hristič: »Ohridska legenda.« Zaključena predstava za LSM. Četrtek, 26. ob 20: Janáček: »Jenufa.« Abonma red B.

Petek, 27. ob 20: Čajkovski: »Evgenij Onjegin.« Zaključena predstava v čast II. kongresa Zveze sindikatov za Slovenijo. Sobota, 28. ob 20: Verdi: »Traviata.« Gostovanje Ksenije Vidaličeve. Abonma red C.

SENTJAKOBSKO GLEDALISCE

Mestni dom Turek, 24. maja ob 20: Lillian Hellman: »Kobilice.« V korist Rdečega križa - Rajon I. teren X.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALISCE V MARIBORU

Ponedeljek, 23. maja: Zaprto. Turek, 24. maja ob 20: Lope de Vega: »Probrisana norica.« Red Sind-A. Sreda, 25. maja ob 20: Puccini: »Tosca.« Red Sind-B.

Četrtek, 26. maja ob 19: Gow in D'Usseau: »Globoko so korenine.« Red LMS-3. Petek, 27. maja ob 15: Lope de Vega: »Probrisana norica.« Red LMS-2. Sobota, 28. maja ob 20: Puccini: »Tosca.« Red L-2. Nedelja, 29. maja ob 20: Lope de Vega: »Probrisana norica.« Izven.

LJUDSKO GLEDALISCE CELJE

Turek, 24. maja ob 20: G. B. Shaw: »Pygmalion.« Komedia v petih dejanjih.

PRESERNOVO GLEDALISCE - KRANJ

Ponedeljek, 23. maja ob 19: C. Goldoni: »Ribiške zdrahe.« Zaključena predstava za Simdikal prostovnih kulturnih delavcev krajskega okraja. Sreda, 25. maja ob 20: C. Goldoni: »Ribiške zdrahe.« Predstava v korist poklitiško kolonije kranjskih osnovnih šol. Nedelja, 29. maja ob 17: C. Goldoni: »Ribiške zdrahe.«

Sreda, 1. junija ob 20: C. Goldoni: »Ribiške zdrahe.« Predstava v korist protituberkulozne akcije.

NAŠE NAROČNIKE

ki so z naročnino v zaostanku, naprošamo, da čimprej poravnajo dolžno naročnino, sicer jim bomo list ustavili. Uprava »LJUDSKE PRAVICE«

V šolo za otroške negovalke v Celju sprejememo še nekaj gojenk

Reflektantke naj takoj vložo na Solo za otroške negovalke, Celje, Gregorčičeva ulica 4, prošnjo, kolkovano z 10 din, življenjepis (kolek 5 din), rojstni list, zadnje šolsko spričevalo, in za one, ki so stare nad 18 let, še potrdilo o vpisu v volivni imenik.

Uprava šole jih bo pismeno obvestila, kdaj pridejo k pouku. Stroške šolanja nosi Ministrstvo za ljudsko zdravstvo.

Ureja uredniški odbor. - Odgovorni urednik Dušan Bole. - Naslov uredništva: Kopitarjeva 6. - Uprava: Kopitarjeva 2. - Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65. Telefon naročniškega oddelka 30-30. - Telefon oglasnega oddelka 36-85. - Štev. ček. računa 6-90601-0.

tovo pa ne manjšega! Toda tu ni več ne vladik, ne kraljev, ne knjazov, ne vojvod, starešin in ne vem koga še! Tu je samo še delovno črnogorsko ljudstvo! Tu je že samo heroizem ljudstva, tistega ljudstva, ki nima z raznimi dvori po Evropi nič več opraviti, ki živi še samo v sklopu drugih jugoslovanskih narodov, in v veri v Rusijo, do katere so Črnogorci v vsej preteklosti od vseh slovenskih narodov gojili najbolj globoka čustva, tudi bolj kot Bolgari, ki se kaj radi ponašajo s svojim najbližjim sorodstvom z Rusijo!

Poleg socializma se sleherni diskutant, sleherni govornik dotakne tudi vprašanja resolucije Informbiroja. Morebiti je bil ta udarec za Črnogorce samo še mnogo bolj boleč kakor za nas vse druge, prav zaradi te njihove svojevrsne ljubezni do Rusije, ki jo diha vsa njihova preteklost! - Sicer pa, bil je boleč za vse. Kadar ramiš ljubezen, boli huje od osekane roke ali noge. Če so informbirojevci mislili, kako nas bodo z gospodarstvom tolkli, je nas bolelo ne toliko neizpolnjevanje obvez, zadrževanje strojev in vse drugo, kolikor bolj, ker so bili našo ljubezen. No, zaradi zlosti naših ljudi in njihove visoke zavesti se naša vera v bodočnost, v zmago socializma pri nas ni niti malo zamajala! Očvek se po skopem letu te resolucije čudi samo še eni stvar: kratkovidnosti vseh onih, ki so to resolucijo skuhalj pa po enem letu še niso sprevideli, da je za-

dela ob nezavzetno trdnjavo, in da jim ta tako mogočna trdnjava ni vsaj iz golih računov ljuba od pešice propadli tipov, ki danes izpod njihovega trznega šotora s takim patosom govorijo ne o neki resničnosti v Jugoslaviji, temveč samo o resničnosti svoje umazane, izdajalske duše. Ne vem, kaj bodo napravili Rusi s temi tipi, ko bodo spoznali vso to zablodo, vem pa, da bo nekoč treba izkazati spoštovanje jugoslovanskim narodom ne samo za heroizem v drugi svetovni vojni, za njihovo požrtvovalnost in predanost, za njihove žrtve, ne samo za revolucijo, za zgraditev socializma, v katero ga usvaritvi pri nas niti otrok več ne dvomi, temveč tudi za to, da so Jugoslovanci vzdržali napad zarotnikov iz Informbiroja. Da, tudi za to! Madžari, Albanci, Bolgari, Čehi, Vidaličevci in vsa ta žalostna družčina so prepričani, da so Jugoslovanci trmoglavci, zaradi »nekih« svojih uspehov preveč domišljivi in da samo zaradi tega nečijo pred vsem svetom priznati svojih napak. Kako žalostni morajo biti v tej svoji strašni zaslepljenosti! Jaz pa sem prepričan, da so jugoslovanski narodi danes že tako visoko dozoreli, da bi si s svojo Partijo in s Titom pred vsem svetom mirno in tihi dovolj jasno upali povedati, da so se zmotili, če bi to seveda bilo res! Kaj bi se nam pa moglo zgoditi? Naša zemlja se zaradi tega ne bi pogreznila, niti kako drugače pretresla. Bilo bi nam samo vsem skupaj žal za čas, ki smo ga zgubili na neki blodni poti. Pred Madžari

in Albanci ter pred drugimi pa bi nam vseeno še ne bilo potrebno pobešati oči. In jih tudi ne bi! Zato, ker če bi že zablodili, se ne bi to zgodilo iz malomarnosti, najmanj pa iz namernosti. Naši narodi bi s svojim vodstvom še vedno bili zdravi v svoji duši in sposobni, da popravijo sleherni napako. Če nam je zdaj težko, nam bo nekoč lahko pri duši. Ne vem pa, kako bo onim, ki nas danes blatijo, ko bo zgodovina neizprosno dokazala, da smo imeli in da imamo mi prav, oni pa ne samo, da so bili v zmoti, temveč se je za vsem skrivalo še nekaj drugega.

Socializem - resolucija Informbiroja. Obdelovalne zadruge, prostovoljno delo Ljudske fronte, delo mladine, zgrajena proga Nikšič-Titograd, graditev pred petimi leti do tal porušenega Titograda v novo, glavno mesto, načrti za popolno spremenitev podobe njihove zemlje, Skapsko jezero, obmorski pas z oljčnimi nasadi, pomorantami, citronami, smokvami, solarnami, letovišči, sprememba obdelovanj vseh dolin, povezanost zemlje s potmi... Vse to je mogoče samo v socializmu! Govorijo in poudarjajo socializem s svetlim prepričanjem in tudi s nekovičienostjo nad tem dejstvom. Danes socializem! Kako mogočno, bogato zveni beseda, kako se zemlja nenadoma pretvori, kako vse drugače zaveje po njej, kako se življenje zgane v svoji stoletni požarnosti, kako čas nagljeje prek zemlje, kako se razdalje skrajšajo, kako šele se spreminjajo človeki!